

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru inserțiuni, sînt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Un nou ordin al Țarului.

Ne este încă tuturor viu în memorie Manifestul Țarului cu privire la desarmare.

Dela un capăt al lumii până la celălalt numai bucurie și dorința de a se și putea întrupa acest măreț gând a umplut inimile tuturor oamenilor de bine, cari prin bunăînțelegere și în mod pacific doresc a ajunge la deplină desvoltare pe toate terenele vieții.

Și eată că în scurt timp după darea în vileag a aceluia Manifest, Țarul Rusiei a dat un nou ordin, tot atât de uman și tot atât de folositor omenimii.

Și anume toate autoritățile militare și polițieniști au primit o îndrumare dela ministrul rusesc de război despre aceea, cum se se folosască de arme în timp de turburări.

Se zice în acest ordin al guvernului, că atât armata cât și poliția, în timp de turburări se nu se folosească nicidecum de glonț și de tășul sabiei pentru a liniști poporul, ci mai bine de cuvinte înțelepte și blânde, căci cu atât mai ușor vor fi ascultate de popor.

„Nu a ataca poporul este chemarea ostașilor, zice acel ordin, ci din contră li-se impune datorința a-l apăra”.

Nici că se poate un ordin mai uman decât acesta pentru veacul în care trăim, căci au trecut de mult acele vremuri, când cel mai mare și mai tare săria asupra celui mai mic și mai slab și îl supunea cu forța ca să-i împlinescă poruncile.

Prin acest ordin marea populațiune a Rusiei vede că s'a apropiat timpul, când în locul regimului barbar de până acum, se se nască un regim de blândetă, libertate și fericire.

Acest ordin poate servi de exemplu tuturor țărilor culte, și mai ales ar fi de

lipsă ca să aflu resunet aci la noi, în Ungaria, unde poporul nostru este aproape zilnic nedreptățit de slugile guvernului, de gendarmi, cari nu știu alta, decât să atace pe bietul țeran fără pic de milă, și în cele mai multe cazuri fără a avea vr'o altă vină, decât poate-că și-a făcut și el odată voea, mai uitându-și de multele necazuri ce zi de zi îi trec peste cap.

Nu ne vine însă a crede că acest ordin uman va afla resunet și la stăpânitorii noștri, deoarece ei tocmai în anul acesta și-au spart capul cu înmulțirea gendarmeriei, ca de aci înainte și mai multă groază și bătaie fără de nici o vină să sufere poporul nostru dela acele slugi ale guvernului maghiar.

„Subvenție ungurească „Asociațiunii”. Acesta este titlul sub care »Budapesti Hirlap» dela 13 Oct. n. scrie următoarele:

»După-cum se știe »Asociațiunea» din Sibiiu primea în fiecare an un ajutor bănesc din București, dela societatea »Transilvania», cu scopul de a sprigini meseriașii români.

»Ministrul unguresc de interne a oprit »Asociațiunea» a mai primi acel ajutor, sub cuvânt că-i va de el acea sumă de bani.

»Comitetul »Asociațiunii» la început n'a voit să primească acel ajutor dela guvern, dar' persistând ministrul pe lângă oprirea sa, în cele din urmă, după-cum aflăm, în ședința sa din 6 Oct. a primit această subvenție cu majoritate de voturi.»

Dacă într'adevăr ar fi așa, am regreta acest pas greșit al »Asociațiunii» din Sibiiu, cu atât mai virtos, deoarece ea e chemată în primul rînd a apăra interesele noastre culturale și naționale.

Congrua preoților catolici și gr-cat. Săptămîna aceasta s'a întrunit în Budapesta, sub prezidenția metropolitului *Samassa*, comisiunea întregită pentru regularea congruei preoților cat. și gr-cat. La desbateri a luat parte și Exc. Sa Metropolitul Dr. Victor Mihály.

Ca raportor al comisiunii a fost consilierul ministerial Dr. Acațiu Timon.

Metropolitul *Samassa*, după discursul de deschidere, a zis, că în urma aducerii legii despre întregirea venitelor preoților necatolice, ar fi echitabil, dacă aceste legi ar împărțși de favorurile garantate și pe preoțimea catolică, din care cauză ar trebui să se ceară, prin ministrul de culte, prea înalta învoire a M. Sale, ca cu ocaziunea revisuirii conscrierilor preoțești, acestea să se îndrepteze în modul următor, cu abatere dela regulamentele aprobate deja: 1. Să se șteargă venitele din extrasele matriculare; 2. Să se șteargă peste tot locul stolele de cununii; 3. Cheltuelile sub titlul întreținerii capelanilor să se urce dela 200 la 250 fl.; 4. În toate conspectele preoțești să se șteargă cheltuelile pentru susținerea clădirilor etc

Comisiunea s'a și alăturat la această propunere.

Luând cuvîntul Exc. S. Metropolitul Dr. V. Mihály arată, că trimișii corului episcopesc au îndrumare precisă, după care se ia parte la supraexaminarea conscrierilor de venite numai în înțelesul regulamentului aprobat de M. S. Propune deci, ca înainte de ce s'ar face adresă către Monarch, să se ceară învoirea corului episcopesc la propunerea președintelui.

I.a acestea se alătură și episcopul de Alba-Regală, Dr. Filip Steiner.

Raportorul comisiunii Dr. Acațiu Timon arată, că dintre 4767 parochii, venitele vor trebui să se întregască la 847 parochii de rit latin și la 1878 parochii de confesiunea gr-cat. Suma pentru întregirea celor gr-cat. se urcă la 880.843 fl. la an.

Peste tot sunt de lipsă pentru asigurarea congruei 1,110.579 fl.

O nouă prigonire. În loc ca să se pedepsească gendarmii, cari s'au purtat așa de urît și — ungurește cu privilegiul nunții dlui *Al. Macaveiu* din Bucium, judecătoria maghiară, la arătarea acelorași gendarmi a pornit proces împotriva dlui avocat din Câm-

peni Dr. *Zosim Chirtop*. Vizitiul d-sale înfrumusețase caii cu pantlici tricolore și aceasta e pricina, că dl Chirtop e învinuit de „afățare”. După-cum ni-se scrie din Arad, dl Dr. *Stefan C. Pop*, avocat, care așa de românește s'a purtat în adunarea despre care se spun multe frumoase, la alt loc al foii noastre, încă a fost dat în judecată, fiindcă a avut curagiul să nu lase pe d-nele Sofia *Cothișel* din Certege, Eugenia *Stefan C. Pop* din Arad și pe d-șoara *Domnica Chirtop* din Cămpeni, ca să fie batjocurite de către neciopliții gendarmi. Doamnele sunt chemate ca martore în aceste două procese.

Aceste două procese vor da judecătorilor maghiari noue privilegii d'a să face de ris înaintea lumii. Cei doi advocați și buni Români vor ști spune judecătorilor maghiari, ca să lucre într'acolo, ca să se înfrîneze odată gendarmii, acești păzitori ai neordinei.

Conferențe internaționale. În lunile următoare se vor ținea două conferențe internaționale, una asupra desarmării generale, propusă de Țarul Rusiei, ear' alta asupra anarhiștilor, propusă de regele Italiei Umberto, și care se crede că se va ținea la Roma.

Țară bolnavă.

În șovinismul seu nebun, stăpînirea maghiară a adus o hotărîre, în înțelesul căreia, doctori în Ungaria și Ardeal numai aceia pot fi, cari au învățat la școlile mai înalte maghiare, ear' cei-ce au învățat la școli d. p. în Viena sau aiurea sunt siliți ca să se supună la noue examene, în Budapesta sau Cluj. Că școlile maghiare nici pe departe nu se aseamănă cu cele străine, o recunosc Maghiarii înșiși. Dar' șovinismul le-a strîmbat judecata și nu vîd, că prin oprirea tinerilor d'a merge la școli afară de hotarele țării, cea mai rea slujbă se face țerii.

Aproape la două sute de posturi de medici sunt neocupate. Poporul în urma despoierilor necurmăte a sărăcit și nu mai poate să plătească pe medic așa dapă-cum s'ar cu-

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Două surori.

Cea dintăiu înaltă, bine făcută, frumoasă, inteligentă, sglobie, iubitoare de vieață, în care intră ca o cuceritoare cu suspinători în jurul ei, cu făgăduinți de fericiri nesfîrșite și de încântări vecinice.

Cealaltă urită, cocoșată, cu ochii strînși, în care lucesc une-ori sticliri de pricepere, îndată stăpînite, tăcută, nemișcată, de lângă masa ei de lucru unde croșetează vecinic cu ochii plecați, nevăzînd nimic în jurul ei, decât uneori frumseța sdrobotoare a soră-sa, și durerea nemângăiată a privirii mamei sale, care le înveselește pe amîndouă deopotrivă.

Cea dintăiu duce vieața numai într'un ris, pe când cea de a doua nu ride nici-odată, cea dintăiu cântă mereu, cea de a doua nu-și înalță nici-odată glasul, ca să nu atragă priviri asupra ei.

Cea dintăiu e cochetă, pune ore întregi să se gătească, să se admire înaintea oglinzii.

Cea de a doua desprețuște vieața, umblă vecinic într'o rochie neagră, și n'are nevoie să se uite în oglindă, ca să-și simță diformitatea ei.

Celei dintăiu îi plac petrecerile, balurile, adunările de lume, unde i-se afirmă ear' și ear', farmecul ei încântător, dorurile ei neîntrecute, frumseța ei victorioasă.

Cea de a doua este foarte rar din casă, și numai noaptea prin întunec, face singură o preumblare în mijlocul naturii, dela care se întoarce și mai măchnită și mai îndurerată, firea e așa de frumoasă, și ea, care ar trebui să o stăpânească, să o încununeze, e așa de urită!

Dar' amîndouă surorile se iubesc, și cea mai mică e cea mai bătrână, că nu cunoaște din vieață decât durerile, ear' cea mai mare e cea mai tinără, răsfățată de natură, de oameni, de mamă și de soră-sa. Cu cât drag o gătește cea mai mică pe cea mai mare, câtă mândrie simte când o vede slăvită, câtă bucurie pentru isbânzile ei și în ochii ei trec numai raze de bunătate și de dragoste, nici-odată de invidie sau de răutate. Celei mai mari adesea i-se oprește risul la jumătate, sau îi amărește cântecul în gât, când chipul soră-sei îi trece pe dinaintea sau prin minte.

Ori-cât e de frumoasă vieața pentru cea dintăiu, soră-sa e o întristare.

Și ori-cât e de urită vieața pentru cea de a doua, soră-sa e o bucurie.

Dar' într'o zi cea mai mare se întoarce dela preumblare cu un junghiu într'o parte.

Incepîu a tuși mai întăiu mai puțin, apoi din ce în ce mai mult. I-se dădî tot felul de îngrijiri, nerăbdarea, tinereța și isbânzile îi făceau să-și clocotească sângele într'însa, și se nu se astîmpere. Deși sănătatea ei începea să se resimță, nu vrea să renunță cu nici un chip la petreceri.

La rugămințile mamei, la stăruințele sorei sale, răspundea cu ușurință, luându-le în ris, prea încrezătoare în tinereța și pofta ei de a trăi.

Până-ce o răceală sdravănă o trînti la pat.

Dar' nici durerea momentană nu o chinuia așa de amar ca dorința de a fi în picioare, de a alerga, de a juca, de a cânta, în mijlocul lumii aceleia de petreceri, strălucitoare de bogăție, de mulțămire, pe care o părăsise așa de pe neașteptate.

Până când într'o zi își dădî seamă, că e perdută.

Atunci începîu a se plînge, a cerși milă dela toți dimprejur, le apuca mâinile, le strîngea într'ale ei și le striga în continuu.

Nu mă lăsați să mor! Nu mă lăsați să mor! Dar' nici mama, nici soră-sa, nici cu lacrimile, nici cu dragostea lor neadormită, nu-i putură face nimic. Muri.

Intînsă pe masă, îmbrăcată în alb, învălîtată în flori la lumina făclilor, dormea zimbătoare,

parcă era mîndră de cel din urmă triumf al ei de fată frumoasă.

Lumea întreagă alerga s'o vadă, s'o admire cu religiozitate; pătrunsă de un respect în neștire, în fața atâtei grații, care se duce.

Și fiecare după-ce o privea, își muta ochii la soră-sa urită, care plîngea lângă dînsa.

Și fiecare par'că spunea: »Mai bine murirea asta».

Ear' sora urită, ceea pe care moartea o ocolise, ca s'o lase să mai sufere pe lume, își înfundă capul în mâni și plîngea amar, amar de tot, învinovățindu-se că ține vieața alteia, aceleia care ar fi trebuit să trăiască.

Și par'că avea o remușcare că nu s'a dus după cealaltă, și că a rămas neatînsă, moartă într'o vieață din care alta ar fi trăit, și din care ea moare clipă cu clipă.

Și atunci șopti cu o dorință arzătoare, poate singură care o avusese vre-o dată, într'o rugăciune de copil:

— Doamne! Doamne! ia-mă și pe mine!

Atunci două brațe îi încolăcesc gâtul și o ploaie de lacrimi îi udă fața, pe când glasul mamei, care o iubea tot ca-și-cum ar fi fost cea mai dăruită de fire, îi spuse încet în plîns:

— Dar' eu cu cine să rămân!

Laura Vampa.

veni. Medicii cei mai mulți se trag la orașe, așa, că până-ce în Budapesta la 10 mii de locuitori se vin 22—23 de doctori, până atunci în comitatul Făgărașului, în Maramureș și în alte părți, locuite mai ales de cătră nemaghiari la 10 mii de cetățeni d'abia se vine 1—2 doctori. De aceea apoi și din alte pricini, numărul casurilor de moarte în părțile unde nu sunt doctori e mai mare ca ori-unde.

Dar' stăpânirii nici că-i pasă de sănătatea cetățenilor și dacă ar vedea prăpădindu-se întreg elementul românesc s'ar bucura. Că prin scărițarea numărului cetățenilor se scărițește și numărul celor-ce vor avea să apere țara, precum și al acelora, cari au să plătească dările cele multe, asta nu le turbură judecata. Totul ceea-ce-i preocupă pe stăpânitori, e, că nemaghiarii să se maghiarizeze, dacă nu împlinesc dorința stăpânitorilor, apoi nici nu se aștepte, ca acestia să facă ceva pentru sănătatea lor.

De aici vine apoi, că după darea de seamă a ministrului Perczel Dezsó, cele mai rele împregiurări sanitare sunt în partea de răsărit a țării, adică în părțile unde noi Români locuim.

Apucătura piezișe a stăpânirii d'a ne opăci ca să putem îngriji de sănătate să fie un îndemn puternic pentru înaintașii și fruntașii poporului, de a'l lumina pe acesta și spunându-i că sănătatea fiind cea mai prețioasă comoră, e de lipsă ca să și-o și păzească și să învețe a și-o păzi.

Școala poate face în privința asta mult, foarte mult. Și trebuie să tacă, căci e foarte mare numărul acelora, care nu pricep regulile vieții regulate, care nici idee nu au de igienă.

Carierile vieții.

Carierile academice.

Isprăvind în trăsuri generale cele patru cariere, cu cari am promis că ne vom ocupa, nu putem să nu amintim în treacăt și carierile academice. Zicem în treacăt, căci altcum prea ne-am extinde, și tema e atât de vastă, încât am putea scoate volume, dacă am exhauria-o pe deplin.

Ținem să amintim la acest loc cel puțin cu numele *cariera de miner* (cu IV. cl.), *de silvicultor* (cu VIII. cl.) și mai ales *cariera de veterinar și apotecar* (cu VI. cl.). Cariera de notar, sau de oficiant la postă și telegraf, ori-cât ar fi de rentabilă, nu o putem recomanda la acest loc. Menirea noastră nu poate fi lăfășirea tinerilor noștri în serviciul nemijlociat al statului, care invoală în sine renegarea limbii și a națiunii.

Să revenim însă la carierile academice.

Începem cu *drepturile*, pentru-că în acest ram sîntem reprezentați mai bine ca în celelalte trei. Numărul cel frumos al advocaților români ne îndreptățește a crede, că cel puțin în această direcție am făcut progrese îmbucurătoare. Și numărul studenților noștri dela facultatea iuridică (la universitatea din Budapesta din 180 tineri, 114 urmează la drepturi) e o garanță sigură, că nu ne vom opri la jumătatea calei. Vom avea cu timpul o clasă bine organizată de iuriști. Și dacă ne gândim la independența advocaților, atât ca inteligență cât și ca stare materială, ne vom putea da seama cât de mult are să însemne pentru noi aceasta clasă.

Vorbind despre cariera iuridică, nu se va mira nime dacă amintim numai resortul advocaților; la carierele de stat, sau la administrație nu prea avem ce să căutăm în împrejurările de acum....

Facultatea de *medicină* nu prezintă un tablou atât de înveselitor ca și facultatea de drepturi. Numărul ascultătorilor e de patru ori mai mic ca al celor dela drepturi. Nici nu trebuie să mai spunem, că numărul medicilor e neasemnat mai mic ca al advocaților noștri.

Faptul acesta își află în câteva explicarea, dacă considerăm chaosul politic, în care se sbuciumă țeara noastră și care atrage atențiunea tuturor asupra legilor, ce se calcă în

picioare, și a drepturilor, cari mai există numai pe hârtie.

E explicabil zicem, cu toate acestea nu întrelăsăm a insista pentru această carieră, căci numărul medicilor noștri e foarte mic, și în comparație avem o mulțime de cercuri românești, cari ar preferi bucuroase a alege medic din oamenii noștri, cari mai bine-i înțeleg durerile decât veniturile străine.

Cariera de medic, deși nu e așa rentabilă ca cea iuridică, e la tot cazul mai sigură.

Mai puțin rentabilă decât amândouă e însă cariera de *profesor*.

În articoliile de până acum am avut în vedere două lucruri: rentabilitatea carierei și siguranța din punct de vedere național.

Rentabilitatea rămâne de astă-dată la o parte și locul ei îl ocupă *principiul național*.

Profesorii noștri sînt crescuți pentru școlile noastre, ear' școlile noastre-s sărace.

Profesura e o carieră de jertfă.

Profesorii noștri din Blaj și Beiuș sînt absolvenți de două facultăți, cei din Brașov și Năsăud în mare parte își completează studiile la universități din străinătate. Ear' salariul lor e atât de mic, încât mândrie ne cuprinde gândind la profesorii noștri, cari se jertfesc pe altarul națiunii, cheltuindu-și entuziasmul tineresc și inteligența de bărbați luminați pentru deșteptarea și creșterea tinerimii.

Noi sîntem săraci, și în sărăcia noastră avem încă destui bătrâni venerabili, destui tineri entusiști, cari privesc cu fruntea ridicată la înalta misiune de *dascăli ai neamului*, desconsiderând cu nobilă mândrie toate neajunsurile materiale.

Avem... și cu recunoștință ne plecăm în fața lor și îi propunem drept model tinerilor noștri, cari știu să se entusiasmeze și în aceasta epocă de materialism cras pentru un *ideal* mai înalt, desconsiderând interesele proprii!

O învingere a Românilor.

(Congregația de toamnă a comitatului Arad).

— Coresp. particulară a „Rev. Orăștiei” —

Arad, 12 Oct. n. 1898.

Hoțiile cele multe ce s'au făcut în comitatul nostru Arad, au atras luarea aminte a întregii țeri și îndeosebi a tuturor Românilor din Ardeal și Ungaria. Era și firesc ca lumea să se scandalizeze văzând cum se jăfuesc banii obștești.

Mai întâiu notarul *Zacharias* a săvârșit o hoție. Cei din fruntea comitatului nu numai că i-au acoperit hoția, dar' l'au înaintat în slujbă în alt sat, unde mai multe venite are. Pe *Bács*, care ani de-a rândul a furat din banii dării stoarsă de pe spinarea bietului popor, l'au făcut nebun, ear' și așa destul de necăjitul popor e silit, ca să-și dea și cea din urmă bucătură pentru a plăti din nou cele 80 de mii, cu care au ușurat lada cu banii. Dar' coroană la toate hoțiile, le pune cea a lui *Krivány*, cassarul sedricii orfanale, care *un sfert de milion* a furat, nu deodată, ci ani de-a rândul, fără-ca cei chemați a face controlă să fi nădăit ceva, că așa o sumă mare lipsește din banii orfanilor, încredințați prăpăditorului *Krivány*. Acesta, ca un om ce și-a împlinit bine »datorința«, după-ce a lăsat cassa goală, s'a făcut nevăzut, ear' comitatul din a cărui încredere a ajuns cassar, e nevoit acum ca să plătească sfertul de milion.

Fișpanul comitatului Arad, *Fabián*, așa a aflat de bine, ca banii furați să-și scoată tot de pe spinarea poporului și așa destul de săracit, mai ales în urma nerodirii anilor trecuți.

Luptacii Români.

De vre-o câțiva ani încoace, de când fruntașii români le-a reușit să intre în congregația Aradului, creaturile stăpânirii trimise pe capul Românilor din comitatul Aradului au avut multe de înghițit. Reprezentanții Români au dus și duc o frumoasă și românească luptă, pentru-ca să-și pună neîndreptăților și despozierilor ce are să le îndure Români din acest comitat. Luptele purtate până acum sub conducerea aprigului și înflăcăratului părinte *Mangra*, au avut darul de a strînge rîndurile Românilor și de-a tăia mult, foarte mult din ghiarele celor, cari au ajuns în fruntea treburilor dela comitat, fără d'a fi vrednici. Învîngerea de acum, pe care au câștigat-o Români asupra mamelucilor stăpânitorilor, fie un îndemn puternic de a stăruși tot mai mult pentru ajungerea acelei vremi, când Românul el însuși să-și fie stăpîn și să nu mai fie numai oaie bună de tuns și de muls.

Sfatul din presara adunării.

Avînd să se hotărască la Arad asupra celor mai de viață interese ale poporului din comitat, membrii români, aleși și viriliști s'au grăbit a lua parte la sfătuirea ce s'a ținut pentru-ca toți membrii, ca adeverați Români, să meargă mână în mână.

Inceperea sedinței și a luptei.

Sedința s'a deschis la orele 9. Români s'au înfășoșat în număr frumos. Intre ei au fost: părintele *Vasile Mangra*, *Dr. N. Oncu*, *Dr. Stefan C. Pop*, *Sava Raicu*, *Dr. Ioan Suciu*, *Traian Vajianu*, *I. Herbay*, din Arad, apoi *dnii Veliciu*, *C. Gurban* și alții mulți din provincie.

Locțiitorul de vicecomite, *Dálnoki*, a prezentat proiectul de budget întortochiînd starea lucrurilor din comitat, spunînd că darea s'a scărițat și câte alte, din lună și din stele. Toate acestea le-a tîcluit și spus rugându-l d'a muia inimile reprezentanților, ca să se îndure și să ridice plata slujbașilor dela comitat și să se facă un nou arunc pe contribuenți, ca să se plătească cele 305 de mii fl. cari au fost furați de *Krivány*.

Vorbirea dlui Dr. S. Pop.

Dl advocat *Dr. Stefan C. Pop*, precum în trecut așa și acum, a ținut ca să pășească cu tărie împotriva slujbașilor dela comitat, dintre cari unii fură și fug, ear' alții, cari rămân acasă, făuresc nouă mijloace și nouă aruncuri pentru a săraci și mai tare pe bietul popor.

Dl Pop a ținut o frumoasă, avîntată și românească vorbire, cu care a sdrobit pe cei ce *aruncuri* vreau să ferească poporul. A arătat că în fruntea comitatului să căpătuesc numai oameni, cari nici o pricepere nu au, sau dacă au vre-o pricepere, apoi aceea o folosesc pentru a săvârși hoțiile de așa, ca nime să nu știe, și să nu le dea de urmă, până-ce cei-ce le-au săvârșit și-au pierdut urma.

Veștejește apoi cu cele mai aspre cuvinte felul în care se fac alegerile. Slujbașii comitatului, adică slujile plecate ale fișpanului și ale stăpânirii, calcă în picioare voința poporului și-i impun ca să aleagă pe cei-ce sunt străini de dorurile, de nevoile lui. Osîndește cu toată puterea sporirea cheltuelilor cu honvezimea, căci poporul și așa e sătul de miliție și de gendarmerie, până în gât. Ridicarea lefurilor la slujbași, tocmai acum când poporul a istovit, încă nu se ține de bună. „*Plătim pe slujbași buni*, încheie dl Pop, *dar' nu vom mări lefurile soților lui Krivány*”.

Vorbirea însuflețită a dlui Pop a fost sorbită de cătră Români de față, cari îl aplaudau într'una. Ungurii și Jidanii înghițeau la noduri și schimbau la fețe, de cătrăniți ce erau, la azul adevărilor pe cari dl Pop li-le spunea, pe față și românește.

Dintre Români au mai vorbit și d-nii *Veliciu* și *Dr. Ioan Suciu*. Cel dintăiu a făcut o icoană a luptelor pentru învingerea adevărului, lupte, pe care Români le-au purtat împotriva celor-ce dețin puterea. Felicită apoi pe Ungurul *Vásárhelyi László*, care scârbit și el de atâtea hoții ce să săvârșesc la comitat, și-a ridicat cuvîntul cerînd ca să se curme odată stările destrăbălate.

Dl *Dr. Ioan Suciu*, advocat în Arad și membru al congregației i-a spus apoi vicispanului, că vrea să amăgească pe membrii congregației atunci când susține, că darea suplimentară e mai mică ca în anul trecut. S'a micit darea suplimentară fiindcă s'a micit și darea directă, care a trebuit să se scărițeze în urma nenorocirilor din anul trecut. Arată apoi și veștejește apucăturile căpetenilor dela comitat, care lucră cu toată taria, ca pe Români să-și scoată din sala comitatului și să le închidă calea de-a putea lua și ei parte la daravările comitatului, pe cari, firesc lucru, că *mai bine* le cunosc, decât alți trași-împinși, veniți vîntură-țeară, ca să se ferească și să se înbuie și să înșele și să fure întreg rodul ostenelelor bieților săteni Români.

Votarea.

Vorbirile frumoase ale dlor Pop, Veliciu, și Suciu au făcut pe mulți dintre Maghiari, ca să voteze cu Români. Alții dintre Maghiari, cari nu au avut curagiul d'a vota după-cum ar fi dorit, s'au făcut nevăzuți.

Propunerea comisiei permanente de a să face un nou arunc de $20/0$, prin care să se mărească lefurile slujbașilor și să se împlinescă sama furată de cassarul scaunului orfanal, *Krivány*, a căzut. Fișpanul și cu mamelucii săi au rămas opăriți, ear' Români au izbucnit în puternice „*Să trăiască*”.

Impotriva propunerii pătătoase de a să croi nouă aruncuri au votat următorii: *Abfall*, *Bánhidu*, *Bulboca*, *Brenheis*, *Aug. Beles*, *Braun Ferencz*, *Czifra János*, *Ioan Ciora*, *I. Dascăl*, *I. Evtian*, *Haberger*, *Eftim Igrisan*, *Kintzig János*, *Keitler Ferencz*, *Kerpel*, *Lövy*, *Grigore Mladin*, *Possert*, *G. Popovici (Șiria)*, *Dr. G. Popovici (Chișineu)*, *Stefan Russu*, *Liviu Tămășdan*, *Petru Tămășdan*, *Niculae Urs*, *David Urs*, *Ilie Urs*, *Simion Buda*, *Ciobriș*, *I. Danca*, *I. Iancu*, *T. Gulieș*, *Givulescu*, *C. Gurban*,

Iuliu Herbay, *Iancu Iustin*, *Árpád Cacinca*, *Filip Leuca*, *Arsenie Leuca*, *V. Mangra*, *I. Morar*, *I. Moldovan*, *D. Muscan*, *Dr. N. Oncu*, *Dr. St. C. Pop*, *I. Popovici*, *V. Pantoș*, *Sava Raicu*, *Dr. I. Suciu*, *G. Turic*, *G. Ponta*, *I. Micloși*, *I. Russu*, *M. Veliciu*, *Teodor Magos*, *Roșu (Semlac)*, *Franco* și *P. Dragoș*.

Numele lor cu drag îl dăm aci, căci cu voturile lor au contribuit ca dreptatea să nu fie supusă de cătră nedreptate, ear' adevărul să nu fie supus neadevărului.

Emanuil.

ȘTIRI POLITICE

Despre călătoria împăratului Wilhelm.

»Agenția Wolff« din Berlin anunță, că împăratul *Wilhelm* a renunțat la excursiunea sa în Egipt, nu din alte cauze, precum au scris unele ziare, ci inspirat de dorința de a nu face să întârzie lucrările parlamentare și de a deschide în persoană Reichstagul.

Expulsarea supușilor străini din Austria.

Ministerul de interne a însărcinat autoritățile să interzică șederea în Austria a supușilor străini, cari vorbesc în întrunirile ce se țin în Austria, într'un sens anti-austriac, sau cari au de gând să participe la întruniri politice, dacă după viața lor de mai nainte ar exista temerea, că participarea lor la întruniri ar putea să devie o primejdie pentru salutul public.

Guvernul sârbesc și anarhiștii.

Din Belgrad se vestește, că guvernul va da ordin reprezentanților sei în străinătate, să ceară guvernelor pe lângă cari sunt acreditat lista anarhiștilor expulsați, spre a putea lua măsuri în contra înțării lor în Serbia.

Două expoziții în Sebeșul-săsesc.

Sub acest titlu am făcut cunoscut cetitorilor noștri în nrul trecut, că în zilele de 26—30 Oct. n. se vor arangia în Sebeșul-săsesc două expoziții, una de poame și alta de vite.

Pentru orientarea celor-ce doresc a expune poame la această expoziție, lăsam să urmeze următoarele îndrumări, ce le primim dela comitetul »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului«, însărcinat cu arangierea acestei expoziții.

Ca exponenți pot lua parte, atară de membrii Reuniunii, locuitorii din întreg comitatul Sibiului, numai căt premiile se vor încuvința numai membrilor.

Cerînd trebuința, exponenții au să doveadă, că au produs înșiși obiectele expuse.

Merele, perele, gutăile și persecile au să fie expuse fiecare soiul în câte cel puțin 5 exemplare sănătoase și bine dezvoltate, ear' prune, nuci, struguri, și c. l., cât trebuie spre a umplea un tăier îndatinat.

Abateri se pot face numai cu poame și struguri de o valoare și mărime neobiciuită. Exponenții au să însemne obiectele de expus cu numeri în regulă, eventual și cu numirea locală.

Primirea obiectelor în expoziție se face cu începerea din 22 și până la 25 Octombrie st. n. prin comitetul arangiator local, care îngrijește de punerea lor în regulă și înzestrarea cu bilete, cuprinzînd numărul curent, numele și comuna exponentului, numirea pomologică și resp. locală a soiului.

Comitetul petrece aceste date și eventualele observări în o listă generală, care se înmanează juriului.

Poame găunoase, putrezite sau altcum stricate, nu se primesc la expoziție.

Cu totul exchiși dela expoziție sînt, firește, strugurii și tot ce ar proveni din viile puse sub opreliște din cauza filoxerei.

Exponenții, cari nu ar lăsa obiectele trimise ca dar Reuniunii, despre ce trebuie făcută arătare, le vor lua în primire până Joi, în 3 Noemvrie st. n., la 12 ore din zi, căci de aci încolo nu se garantează pentru ele.

Exponenții sînt îndatorați a se îngriji înșiși de transportul obiectelor de expus.

Din poamele, ce s'ar trimite spre vînzare, trebuie expuse cel puțin 20 exemplare nealesse.

Se vor distribui drept premii diplome de recunoștință și se vor împărți de astă-dată 48 premii de stat, în suma de 200 coroane.

Ca vrednice de premiat se consideră mai ales poamele îndeplin desvoltate, fragede și sănătoase, foarte trănice, culesse și păstrate cu deosebită îngrijire, bogate în must aromatic, fătoase și avînd mare trecere la noi și aiurea.

Dela premiare se vor exclude poamele culesse în părgă, viermănoase, mult puțin pu-

trăde, noduroase, bătute sau altcum vătămăte, deasemenea poamele de soiu recunoscut ca prost, cum și cele pădurețe.

Ce privește expunerea strugurilor, întâietatea se cuvine strugurilor mari, grei, bine închegați, trainici, îndeplin copti, foarte dulci și aromatici, provenind din vițe vestite ca rodnice și puțin expuse la neajunsuri.

Dela premiare se vor exclude strugurii acri, atinși de mucegaiu sau inzestrați cu boabe (boane) relativ mitite și deșirate.

Ear' asupra expoziției de vite dăm următoarele amănunte:

Expoziția se va mărgini de astă-dată la vite cornute cu excepțiunea caprelor.

Expoziția se va ținea în ziua amintită, începând dela 9 ore înainte de amiază și până la 1 oră după amiază, când va urma premiarea.

Expoziția se va ținea pe locul numit „*Tirgul de vite*”.

La expoziție se primesc vitele locuitorilor din toate comunele cercurilor pretoriale *Sebeșul-săsesc* și *Mercurea*.

Pentru vite aduse din afară de Sebeșul-săsesc se cer pasapoarte în regulă.

Cerând trebuința, proprietarii au să dovedească, că au ținut înșiși vitele în timp de $\frac{3}{4}$ de an cel puțin.

Oile trebuie expuse în grupe de cel mai puțin 3 capete, altcum nu se premiază.

Primirea vitelor în expoziție se face prin comitetul arangiator local care va publica din parte-și dispozițiunile luate. Comitetul poate refuza primirea, însă numai din cauze binecuvântate.

Vite jugănite și peste tot vite, cari nu pot servi la prăsierea mai departe, nu se primesc în expoziție respective nu se premiază.

La fiecare vită respective grupă de oi comitetul arangiator alătură o tăbliță sau bilet, cuprinzând numărul curent, etatea vitei și numele proprietarului.

Vitele se așează în grupele, la cari aparțin. Despre vitele primite comitetul arangiator alcătuiește o listă generală.

Exponenții sunt îndatorați a purta grije de vitele lor și a le da hrana trebuincioasă.

Se vor distribui *cincizeci-și-septe premii*, în suma totală de 500 coroane.

Pentru premiarea exponenților atât cu privire la expunerea de poame cât și de vite s'va constituit un juriu, sub presidența dlui *Demetriu Comșa*.

Impărțirea premiilor urmează a se face în mod sărbătoreț, ținându-se mai întâiu o vorbire în prezența juriului, comitetului arangiator, a exponenților și a publicului întrunit.

Exponenții premiați adevăresc primirea banilor prin subscrierea numelor în rubrica: *„Adevăresc primirea în regulă a premiului”*.

Secretarul juriului se însărcinează a compune un raport special asupra expoziției și premiilor. Raportul scris de președintele și secretarul juriului se păstrează în arhiva Reuniunii.

Aceia, cari au prăsit înșiși vitele, vor avea întâietate față cu aceia, cari au expus vite prăsite de altcineva.

Nimenea nu poate fi premiat, care n'a ținut vita în grija proprie $\frac{3}{4}$ an cel puțin.

Ca vrednice de premiat se consideră mai ales bovinele, care întrunesc în mare măsură însușirile vitelor mari, puternice, frumoase la trup, blânde, lăptoase, bune de prăsilă și de îngrășat.

Față de vitele corcite se va da întâietate vitelor de rasă curată.

Intre scâderile, cari nu îngăduie premiarea se numără: trup bolnăvicios, murdar, cu totul slăbit sau cu boale înăscute, cum și scâderi care supără vederea (d. e. un corn rupt, un mers prost, rane urite etc).

Ca semne de lapte mult se consideră trup prolongit, piept larg și foale șerpuit cu vine groase; uger plin și mare, nu prea cărnos, nici prea gras, inzestrat cu păr scurt și moale și având patru fițe moi, groase, lungi, deopotrivă de mari; piele molatică, păr subțirel și privire blândă.

Ca bune de îngrășat sunt a se considera mai ales vitele trunchioase, lungi, spătoase, cu capul mic, oase subțiri, piept larg și cărnos, șolduri îndepărtate, coapsă lătăreată, piele mișcăcioasă, păr moale.

Ca bune de muncă se consideră mai cu seamă vitele osoase, cu picioare cam lungi, piept lung și rotunzit, șolduri puternice, copite sănătoase, mers vioiu și regulat.

Evenimentele în China.

S'a crezut la început, că lucrurile ce se petrec de present în depărtatul Orient, în oriașă împărăție China, nu vor putea să aibă nici o influență asupra turburării păcii dintre țările europene.

Acum însă tot mai mult se lățește temererea, că zeu, nu este peste putință, ca din revoluțiunea de palat din China să sară vre-o schînteie de încordare a relațiilor și între puterile europene.

Și aceasta cu atât mai virtos, deoarece se svonește, că neînțelegerile ce au cuprins oriașă împărăție ar fi isvorit din rivalitățile ce Anglia și Rusia le au asupra Chinei, încă de timp mai îndelungat.

În Peking, capitala Chinei, este adevărată revoluție.

Toți cari au fost de acord cu tinerul împărat, de a introduce în China reforme europenești, sunt persecutați într'un mod groaznic, ear' celor prinși le taie capul și-i trag în țeață.

Pentru apărarea ambasadurilor străine au sosit în Peking trupe europene.

Despre tinerul împărat nu se știe încă nici astăzi dacă a fost omorît sau a fost numai de'ronat.

Aceia cari au fost contra introducerii reformelor europene în China, poartă o ură turbată asupra Europeanilor.

Neînțelegerile ce s'au încuibat în sinul celor două partide, anume între partida împărătesei, care e contra reformelor, și între a tinerului împărat care e pentru reforme, se lățește cu iuțala fulgerului în toate orașele întinsei împărății.

De aceea e de temut, că aceste două partide într'o bună dimineață se vor trezi armate una în fața celeilalte, îndemnată fiind fiecare din partea Rusiei ori a Angliei pentru a avea izbânda fiecare pe partea sa. Din ce apoi foarte ușor ne putem aștepta, că și între aceste două puteri europene se vor încorda relațiile până la extrem, ceea-ce și pentru cestelalte puteri europene, numai urmări bune nu vor avea.

O reminiscență istorică.

Ziarele germane povestesc următoarea istorie nostimă de pe timpul regelui Wilhelm III de Olanda (mort la 1877).

Regele se ocupa la 1870 serios cu ideea de a declara războiu Prusiei. Se povestea pe atunci în orașul Haaga, că regele deja a redactat declarația de rebel și că o are închisă în scrinul biuroului său. Această decizie a regelui implicând un mare pericol pentru statul olandez, se hotărî fostul ministru președinte Thorbeke, să vorbească serios cu regele. Thorbeke, cu toate meritele sale pentru regat, nu se prea bucura de simpatia regelui din cauza neclintitei sale liniște și flegme, ca un adevărat Olandez. În ziua aceea a convorbirei Thorbeke intră cu o întâișare solemnă în cabinetul regelui, care privindu-l cu bănuială îi zise:

— Bună dimineața, dle profesor, ce e nou în lume?

— Nimica interesant, Sire, numai orașenii din Haaga vorbesc fel de fel de prostii.

— Sper că vorbesc despre ministrii mei, ear' nu despre mine.

— Și despre d-ta, Sire!

— Și despre mine? Și adevă ce vorbesc ei? întrebă regele cu voce apăsată.

— Sire, nu îndrănesc să-ți spun.

— Doresc însă să știu.

— Ei, Sire, începî Thorbeke, întonând fiecare cuvînt, cetățenii din Haaga spun, că M. V. ar fi înebunit...

Indrăzneț prim ministru nu putu să vorbească mai departe. Regele roșu-vînet de mânie puse mîna pe călimara grea de argint de pe masă, ca să i-o arunce în capul primului său ministru. Călimara se încurcă însă în fața de masă. Thorbeke se ridicase în toată înălțimea sa, se apropiase de regele și zise cu un ton apăsător și rece ca ghiața.

— Sire, dacă mă vei lovi cu călimara în cap, atunci orașenii din Haaga vor avea dreptate.

Regele lăsă mîna în jos, pe când Thorbeke începî, cu vorbe respectuoase să exprime pericolul ce amenință statul danez, dacă se va declara rebel Prusiei. Regele se convinse și rupse chiar cu mîna sa declarația de rebel.

NOUTĂȚI

Starea sănătății Exc S. Metropolitului Miron Romanul, dupăcum aflăm, s'a agravat. Din această cauză s'a ținut Joi înainte de amiază, un consiliu de medici, care a constatat, că o catastrofă poate intra în orice moment.

Fundațiuni de 10.000 fl. Răposatul canonic din Lugoj, *Andrei Pop Liviu* a lăsat din averea sa 5000 fl. ca fundațiune pe seama bisericii gr.-cat. din Lugoj, ear' alte 5000 fl. ca fundațiune pentru stipendii, în administrarea capitului metropolitan din Blaj.

Sfințire de biserică. Duminecă în 11/23 Octomvrie a. c. se va săvîrși sfințirea bisericii nou edificată în comuna Certeșul-superior, tractul protopresbiteral al Geoagiului, la care se invită cu toată onoarea preastimatul public din giur. Deoarece cu această ocaziune

se va ținea și adunarea generală a despărțământului VIII. al »Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român«, acei P. T. domni, cari doresc a lua parte la banchetul ce se va arangia, sunt rugați a se însinua de timpuriu la președintele comitetului arangiator, *Petru Gabor* în Certeș, spre orientare.

„Rosa de aur”. Papa dela Roma în fiecare an face cadou unei principese de religia romano-catolică, o roasă de aur. De astă-dată a primit acest cadou principesa Gizela, fiica Impăratului nostru.

Alegeri de deputați. Devenind vacant cercul Hunedoarei prin strămutarea deputatului Pogány ca fișpan al Carașului, Ungurii voesc a alege în locul lui pe bar. Szentkereszty György, fișpan al Devei, ear' în locul acestuia pe aventurierul Nopcsa Elek, devenind astfel vacant mandatul de deputat al cercului Oraștiei. La Murăș-Vasarheiu, în locul răposatului deputat Keményi Endre, stăpînirea lucră pentru alegerea fratelui lui Keményi Géza. La Sibiu se va alege de deputat tot Meltz, cu toate-că acesta a fost director al băncii »Boden-Creditanstalt« de-acolo, ceea-ce e în contradicție cu deputăția.

Un frumos exemplu de imitat. D-na Elena Dr. Turnescu din București a dăruit suma de 1000 lei, pentru edificarea unui local de școală în comuna română *Marcoș* din Transilvania. Fapta-i generoasă se laudă de sine.

Ungur crimaș. Vineri în săptămîna trecută, o crimă îngrozitoare s'a întemplat în comuna Hususdeu de lângă Blaj. Eată cum s'a întemplat lucrul: Ungurul Orbok, proprietar, era dator »Patriei« din Blaj oare-care sumă de bani, pe cari nevoind a-i plăti, i-s'a intentat proces. Cu purtarea procesului a fost însărcinat dl *Vasilie Oltean*, avocat archidieceșan și juriconsult al »Patriei«, care în urmă a fost silit a-i secuestra averea. Din această cauză s'a dus Vineri împreună cu executorul la Hususdeu. Isprăvindu-și lucrul, Ungurul a zis cătră Oltean: »Ai gătat? « »Da«. La acest *da* Ungurul Orbok a tras în pieptul lui Oltean două focuri de revolver, în urma cărora acesta a și căzut deloc mort la pământ. Executorul, un Jidan, vîzînd aceștea, a luat-o la fugă, Orbok însă nu l'a urmărit, ci și-a tras un glonț în cap, încât la moment a murit.

Canalul dela Porțile-de-fier, e dat spre folosință. După-cum aflăm, după-ce s'a făcut deschiderea sărbătorească a canalului, 100 de corăbii încărcate cu grâu din România au înaintat pe Dunăre în sus. Greutatea grăului cu care au fost încărcate acele corăbii, se urcă la o jumătate de milion măji metrice. Grăul se transportă în Germania.

Necrolog. Primim următorul anunț funebrel: Cu inima frîntă de durere aducem la cunoștința consăngerilor, amicilor și cunoșcitorilor trista și dureroasă știre, că prea iubita noastră fiică, soră și nepoată *Iustina Ștefănescu*, după un morb îndelungat, fiind împărțită cu Sf. Sacramento, și-a dat nobilul suflet în mâile Creatorului, Duminecă în 9 Octomvrie st. n. la 2 ore p. m., în etate de 17 ani. Rămășițele pămîntești ale scumpei decedate se vor așeza spre odichnă vecinică, Marți în 11 Octomvrie la 1 oră p. m. în cimiterul gr.-cat. din loc. Cugir, la 9 Octomvrie n. 1898. Dormi în pace, suflet nobil și blînd, nu te vom uita! *Ioan Ștefănescu*, *Silviu Ștefănescu*, *Sabin Ștefănescu*, frați. *Ionuț Ștefănescu*, *Maria Ștefănescu*, părinți. *Ana Tănase*, *Salomia Ștefănescu*, bune. *Nicolae Olariu* și *Vuța Olariu*, *Constantin* și *Raveca Olariu*, *Petru* și *Paraschiva Ștefănescu*, *Nicolae* și *Ana Ștefănescu*, *Simion* și *Maria Ștefănescu*, *Avram* și *Maria Ștefănescu*, *Vasile* și *Măriuța Ștefănescu*, unchi și mătuși.

— Joi în 29 Sept. n. a murit în Tîrnava economicul *Ioan Dalea*, în etate de 65 ani. Răposatul, după-cum ni-se scrie, a fost unul dintre cei mai inteligenți oameni ai comunei. Locuitorii comunei l-au ales din acest motiv de jude comunal, purtînd acest oficiu timp de 15 ani spre mulțumirea tuturor. În calitatea sa de jude el purta un »Catalog« despre regulata cercetare la biserică a poporului credincios, și pedepsia aspru pe cei-ce din lene ori nepăsare nu se ducea la biserică. Mai întâiu îi dojenia, după aceea îi silia pentru prestarea cu mâile a lucrului comunal. Mai în urmă a fost ales de epitrop primar, muncind pe acest teren bisericesc mai bine de 20 de ani. La înmormîntare dl învătător *Petru Dalea* a rostit un pătrunzător discurs funebru. A lăsat în urma sa doi fi, pe *Maxim Dalea*, inv. în *Vîrciorova* și pe fiica sa *Ana*. Fie-ți țîrîna ușoară și memoria binecuvîntată.

Un nou furt. La ministerul de finanțe din Budapesta s'au furat zilele acestea timbre în valoare de 80.000 fl.

Cununie. D-șoara *Iulia Șuiaga* din Lăpușnic și *Toma Roșiu*, inv. în Deva, își vor sărbînda cununia lor în 11/23 Oct. a. c. în biserică gr.-or. rom. din Lăpușnic la orele 3 p. m. — Să fie într'un cîas bun!

Petrecere cu joc arangiază tinerimea română din Hunedoara, mîne, Sămbătă în 15 Oct. n. a. c. în sala otelului »Castelul Huniade«. Venitul curat este destinat pentru fondul »Reuniunii femeilor române gr.-or. din Hunedoara«.

Exchiderea „Mehet”-ului dela căile ferate. Ministrul austriac de comunicațiune, a interzis calăuzilor de-a mai anunța pe la gări plecarea trenurilor prin strigătul de »Abfart!« Aceasta se va face cît mai curînd și la căile ferate ungare. În locul strigătului »Mehet!« plecarea trenurilor se va anunța prin un semn făcut de cătră mașinist.

Constituire. Societatea de lectură a tinerimii dela institutul teologic-pedagogic român gr.-or. din Arad, sub conducerea Prea Cuvioșiei Sale Domnului director Augustin Hamsea, s'a constituit în ședința ținută Sămbătă, 12/24 Sept., în modul următor: Președinte: Prea Cuv. Domnul director Augustin Hamsea, vicepreședinte: Aurel Crăciunescu, cl. c. III; notar: Miron Oprean, cl. c. III, secretar: Lazar Vraciu, cl. c. II; cassar: Iuliu Lazarescu, cl. c. II; bibliotecari: Aurel Popa, cl. c. I și Ioan Furdian, ped. c. IV; controlor: George Cotma, cl. c. III; Vasilie Ilie, cl. c. I, *Dimitrie Olariu* și *Pavel Hărduț*, ped. c. IV și *Octavian Feier*, ped. c. III; membri în comisia literară: *Ioan Cărpinișan*, cl. c. III; *Ioan Iercoșan*, cl. c. II; *Ioan Ardelean*, cl. c. I; *Mihail Dragoș* și *Ioan Butiri*, ped. c. IV.

Gendarmii purtați pe brațe. Ministrul de honvezi a dat poruncă, ca de acum încolo pentru greșeli disciplinare gendarmii să nu mai fie băgați în fiere și închisoarea să nu țină mai mult de 30 de zile. Mîne-pomîne ne vom trezi, că ministrul maghiar va șterge orice pedeapsă pentru gendarmi, și va da poruncă ca acestor împănați să nu li-să miște nici un păr, săvîrșire-ar ei ori-ce nedreptăți.

Fermecătorii antispiritice. Joi seara a avut loc în sala otelului »Csősz« din orașul nostru, o reprezentație a profesorului *Miszlívecz Vadász*, antispiritist, producîndu-se cu spiritismul, antispiritismul și hipnotismul. Reprezentația a fost foarte interesantă. Sămbătă și Duminecă încă vor avea loc câte o reprezentație, la ceea-ce onor. public este rugat a lua parte.

Un groaznic foc în Bêrlad. Săptămîna trecută s'a iscat un mare foc în magaziele depositului militar de furage din Bêrlad (Romania). Focul cu mare greutate a putut fi localizat. Pagubele cauzate de acest foc groaznic se urcă la 70.000 lei. De present se cercetează cauza din care s'a iscat focul.

Câți morți a avut America în războiul cu Spania? Armata Americii, în războiul cu Spania, după un raport apărut de curînd, a constat din 274.707 oameni, dintre cari au perit 2910 ostași și oficeri. Dar' dintre acestia pe câmpul de luptă au căzut numai 325, ear' ceialalți s'au pustiit în urma boalelor epidemice ce au bîntuit în decursul războiului.

FEL DE FEL

Un om fricos se plîngea, că ori de câte ori ese seara pe stradă, pungașii îi fură câte ceva din buzunare.

— De ce nu porți un revolver cu d-ta? îl întrebă cineva.

— Ce, vrei să-mi fure și revolverul?

Intre un bogat și un sărac.

Bogatul cătră sărac:

— Cum faci de poți să umbli în mijlocul iernii fără palton?

Săracul:

— Cum fac? — tremurî..

Copii teribili.

— Mamă, ești bună să-mi ajuți să fac traducerea aceasta?

— Drăguță, nu pot. Nu știu.

— Și de ce nu știi?

— Pentru-că părinții mei nu m'au dat la școală.

Copilul după o mică tăcere:

— Oh! ce buni trebuie să fi fost părinții D-tale..

—

Păcală mergea pe ploaie cu umbrela închisă.

— De ce nu deschizi umbrela, Păcală?

Nu vezi că 'ți-s'au udat hainele?..

— Nu pot... E nouă... d'abia ieri am cumpărat-o.

Pentru redacție responsabil: *Petru P. Barițiu*.

Szám 876—1898.

(403) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1894. évi 4471 számú végzése következtében Dr. Moldován Szilvius ügyvéd által képviselt „Ardeleana” tak. pénzt. javára Moldovan János ellen 100 frt s jár. erejéig 1897. évi november hó 23. foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 320 frtra becsült következő ingóságok, u. m. két ló, kócsi és egy pár ló szerszám nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a v.-hunyadi kir. járásbíró 1898. évi V. 437/3 számú végzése folytán 100 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi január hó 28. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 76 frt 42 kr. bíróság már megállapított költségek erejéig Felpesten alperes lakásán leendő eszközzésére 1898. évi október hó 28. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt V.-Hunyadon, 1898. évi október hó 8. napján.

Daczó Ernő,
kir. bir. végrehajtó.

Szám 445—1898.

(404) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíró 1897. évi 7407/97 számú végzése következtében Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt „Ardeleana” pénztintézet javára Kazán Iuon I. Kazán és Treptes Nicolae ellen 20 frt 20 kr. s jár. erejéig 1898. évi szeptember hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 315 frtra becsült szarvas marhákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. bíróság V. 256/2 1898. számú végzése folytán 20 frt 20 kr. tőkekövetelés, ennek 1895. évi június hó 7. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 32 frt 22 kr. bíróság már megállapított költségek erejéig Mada községben Kazán Iuon I. Kazán és t. házában leendő eszközzésére 1898. évi október hó 15. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Algyogyon, 1898. október hó 3-án.

Schuster Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 444—1898

(405) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szászvárosi kir. járásbíró 1898. évi szept. I 182/3 számú végzése következtében Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt „Ardeleana” pénztintézet javára Kazán Iuon I. Nicolae és T. ellen 71 frt s jár. erejéig 1898. évi szeptember hó 14-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 334 frtra becsült lovak, szarvasmarhák, süldők, takarmány és szilva csefereből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. bíróság V. 240/5 1898 számú végzése folytán 71 frt. tőkekövetelés, ennek 1895. évi május hó 21. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 52 frt 11 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Kazán Iuon I. Nicolae és t. házában Mada községben leendő eszközzésére 1898. évi október hó 15. napjának délelőtti 12 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Algyogyon, 1898. évi október hó 3. napján.

Schuster Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

Szám 446—1898.

(406) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1897. évi 10007/97. számú végzése következtében

Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt „Ardeleana” pénztintézet javára Kazán Iuon I. Petru s t. ellen 22 frt s jár. erejéig 1898. évi szeptember hó 15. foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 307 frtra becsült juhok, kecskék, takarmány, süldők, 2 fából készült csűr és szarvasmarhákból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. bíróság V. 57/4 1898. számú végzése folytán 22 frt tőkekövetelés, ennek 1896. évi április hó 4. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 35 frt 74 kr. bíróság már megállapított költségek erejéig Mada községben Kazán Iuon I. Petru s t. házában leendő eszközzésére 1898. évi október hó 15. napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Algyogyon, 1898. október hó 3-án.

Schuster Vilmos,
kir. bírósági végrehajtó.

Szám 467—1898 bvghtó.

(407) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. járásbíró 1898. évi 12885 számú végzése folytán Dr. Muntean Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana” szászvárosi pénz és hitelintézet végrehajtó javára Kovordányi Oliver és társai végrehajtást szenvedettek ellen 403 frt tőke és járuléka erejéig elrendelt 1898. évi márczius hó 3. napján foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1060 frtra becsült szarvasmarha és lovakból álló ingóságok a 403 frt tőke, ennek 1895. december hó 10-től járó 6% kamatai és eddig összesen 46 frt 39 kr. tevő költségeknek felhajtására a korábbi és későbbi foglaltatók javára is nyilvános árverés utján eladtnak.

Mely árverésnek a dévai kir. jbnak 98 VI. 574/3 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Berekszőn Kovordányi Olivér, Gitz Petru és Mártonossy Albert alperesek házában leendő eszközzésére 1898. évi október hó 19. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtnak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Déván, 1898. október hó 5-én.

Rubner Antal,
kbvégrehtó.

Concurs.

Pentru postul de comptabil la institutul de credit și economii „Zarandeană” din Băița (Deva) mellet se scrie concurs cu următoarele condițiuni:

1. Concurenții au a-și înainta rugărilor subsemnatei direcțiuni, cu documentele despre calificațiunea ce o au, precum și documentul de praxă, dacă a practicat la vre-un institut de bani, apoi o declarațiune că e capabil a conduce independent toate registrele comptabilității de bancă.

2. Terminul pentru înaintarea de rugări se fixează 1 Noemvrie n. a. c. Postul îl va putea ocupa cu 1 Decemvrie st. n. 1898.

3. Salariul împreună cu acest post e 400 fl. a. a. solviți în rate lunare anticipative și tantiema statutară socotită cu 15 Februarie 1899 st. n. precum și cuartir liber în edificiul institutului.

4. Alesul după un an de probă va fi denumit definitiv.

Băița, 1 Octomvrie 1898.

(398) 2—2

Direcțiunea.

Sz. 468—1898 bvghtó.

(408) 1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. járásbíró 1898. évi 992 számú végzése folytán Dr. Muntean Aurel szászvárosi ügyvéd által képviselt „Ardeleana” pénz és hitelintézet Szászvároson végrehajtó javára öz. Martonossy Jánosné és társa végrehajtást szenvedettek ellen 425 frt. tőke és járuléka erejéig elrendelt 1898. márczius hó 3. napján foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 555 frtra becsült lovak, szarvasmarha, széna

és szekerekből álló ingóságok a 425 frt. tőke, ennek 1896. április hó 30-tól járó 6% kamata és eddig összesen 83 frt 45 krt tevő költségeknek felhajtására a korábbi és későbbi foglaltatók javára is nyilvános árverés utján eladtnak.

Mely árverésnek a dévai kir. jbnak 98 VI. 583/3 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Haróban Vislei József házában leendő eszközzésére 1898. évi október hó 19. napjának délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtnak fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Déván, 1898. október hó 4-én.

Rubner Antal,
kbvégrehtó.

„ARDELEANA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE.

Local de prăvălie de închiriat!

În casele cele noue ale institutului din Strada-Tergului este a se închiria cu începere dela 1 Maiu 1899 un local de prăvălie împreună cu pivnițele și magazinele apartinătoare, sub condițiile, ce se pot vedea în biroul institutului în orele regulate de oficiu.

Reflectanții sunt rugați a-și înainta ofertele lor adresate la Direcțiunea institutului în terminul până la 15 Noemvrie 1898.

Orăștie, la 8 Octomvrie 1898.

(402) 1—2

DIRECȚIUNEA.

Prăvălie nouă!

Prin aceasta subscrisul aduc la cunoștința prea onoratului public, că retrăgându-mă din prăvălia dlui Friedrich Schuleri din loc, am cumpărat prăvălia dlui Albert Toth din piață și am împotocolat-o sub firma:

GUSTAV ZOBEL

provăzându-o cu tot felul de articli, ca fer, spițerie, vase de culină, vâpșele și făină.

Indeosebi atrag atenția onoratului public asupra mărfurilor totdeauna proaspete ca și asupra făinei îmbunătățite a morilor ung. cu vapor, și îl asigur de un serviciu prompt și real, cu prețuri foarte moderate.

Rugând deci onor. public pentru binevoitorul seu sprigin, semnez

cu toată stima

GUSTAV ZOBEL.

(409) 1—5

BLUMENHANDLUNG
DER
ELISE HEDWIG BROOS

empfielt ihr reichhaltiges Lager von Stroh u. Makart

Grabkränzen

für Allerheiligen von 30 kr. aufwärts bis 5 fl.
Gleichzeitig offeriere ich meine ganz neu eingerichtete Blumenhandlung zur Anfertigung v. BRAUT-BOUQUET, KRANZELBOUQUET, BRUSTBOUQUET und NATURKRÄNZEN zu den billigsten Preisen bei prompter Ausführung.

(400)